

Vodič za FSC® lanac sljediivosti

Vjerodostojnost i transparentnost lanca opskrbe

LIPANJ 2022

FSC® F000217

Sadržaj

- 03.** FSC lanac sljedivosti
- 04.** Zašto se certificirati
- 05.** Tko se mora certificirati
- 06.** Uključeni subjekti
- 07.** Kako postati nositelj certifikata
- 08.** Opći zahtjevi
- 11.** Alati za mala poduzeća
- 12.** Korištenje FSC zaštićenih oznaka
- 13.** On-product označavanje
- 13.** Off-product promocija
- 14.** Dodatni logotipi

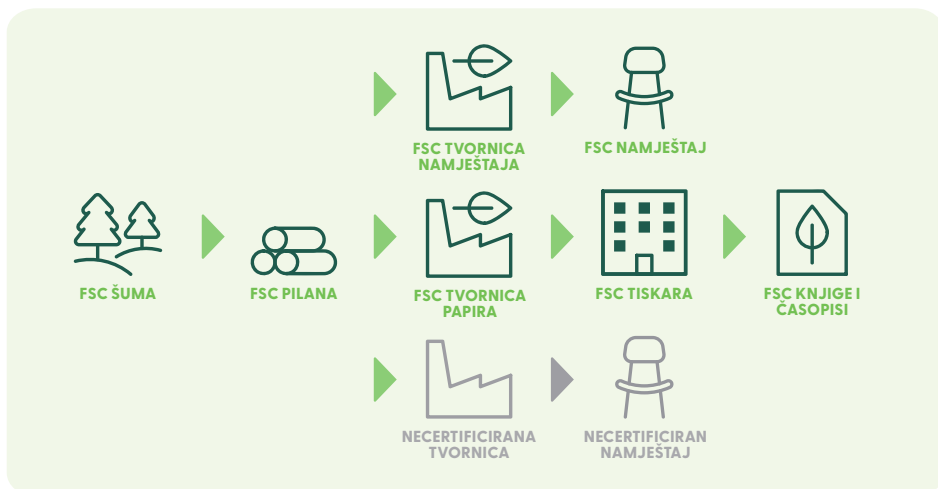
ZA VIŠE INFORMACIJA O CERTIFIKACIJI FSC LANCA SLJEDIVOSTI POSJETITE WEB-STRANICU ADRIA-BALKAN.FSC.ORG/HR/LANAC-SLJEDIVOSTI I PREUZMITE NORMU.

FSC lanac sljedivosti

FSC lanac sljedivosti (Chain of Custody - CoC) predstavlja lanac opskrbe materijala i proizvoda od izvora u šumi (ili od mjesta gdje je materijal ponovno upotrijebljen, u slučaju recikliranog materijala) do krajnjeg korisnika ili mjesta gdje se proizvod prodaje s FSC tvrdnjom na pripadajućim dokumentima o prodaji i/ili do mjesta gdje je obrada proizvoda završena te je gotov proizvod označen FSC oznakom (**SLIKA 1**).

Certifikacija lanca sljedivosti je vjerodostojan i transparentan alat koji uz pomoć međunarodno priznatih norma jamči sljedivost materijala iz FSC certificiranih šuma kroz sve faze nabave, obrade, razmjene i distribucije unutar lanca opskrbe. Posjedovanje valjanog FSC certifikata lanca sljedivosti neophodan je uvjet da bi organizacija mogla prodavati FSC certificirane proizvode; na taj način, organizacija može jamčiti da materijali iz šumskih izvora koji čine sastavni dio proizvoda od drva, proizvoda koji sadrže drvena vlakna (celuloza i papir), kao i nedrvnih šumskih proizvoda (bambus, pluto, itd.) potječu iz šuma kojima se gospodari pravilno i na ekološki, društveno i ekonomski odgovoran način.

SLIKA 1. LANAC OPSKRBE ŠUMA-DRVO CERTIFICIRAN PREMA FSC NORMI

Zašto se certificirati

FSC certifikacija se koristi kao strateška i konkurentska prednost za poduzeća koje žele pristupiti zelenom segmentu tržišta diferenciranjem svoje ponude, te kao alat za provedbu politike društveno odgovornog poslovanja (Corporate Social Responsibility - CSR). Certifikat lanca sljedivosti također je strateški i dobitni izbor za ispunjavanje određenih zakonodavnih zahtjeva vezanih uz legalnost drva (npr. Uredba EU br. 995/2010, takozvani EUTR).

FSC također jamči vidljivost poduzeća na međunarodnoj razini pomoću različitih alata kao što su međunarodna baza podataka FSC certifikacije (fsc.org/en/fsc-public-certificate-search) i Marketing Toolkit (marketingtoolkit.fsc.org), internetska platforma s koje se preuzimaju logotipi i grafički materijali za ispravnu i učinkovitu upotrebu nove marke Forests For All Forever, upotpunjena smjernicama i praktičnim primjerima za stvaranje strukturirane i privlačne komunikacije usmjerene prema krajnjim potrošačima.

30. lipnja 2022. godine broj izdanih certifikata lanca sljedivosti u Adria-Balkan regiji iznosio je 1.220, 13% više u usporedbi sa siječnjom 2020. godine, tj. 136 novih certifikata.

SLIKA 2. DISTRIBUCIJA CERTIFIKATA LANCA SLJEDIVOSTI U ADRIA-BALKAN REGIJI (LIPANJ 2022)

Tko se mora certificirati

Poduzeća koja kupuju sirovine, poludovršene proizvode ili FSC certificirane proizvode (npr. trupci, ploče, vrata, okviri, celuloza, papirnati koluti, tekstilni proizvodi, itd.) i koja žele prodati svoje proizvode kao FSC certificirane proizvode moraju se certificirati kod akreditiranog certifikacijskog tijela.

Vlasništvo nad materijalom je stoga prvi uvjet, zajedno sa spremnošću za izdavanje "FSC tvrdnja" u prodajnim dokumentima (bez obzira na to je li materijal obrađen ili ne) i/ili obradom samog materijala, uključujući označavanje FSC oznakom.

Posjedovanje valjanog FSC certifikata je nužan uvjet za prodaju FSC certificiranih proizvoda, kao i za označavanje proizvoda FSC oznakama. Kupovina certificiranih sirovina i proizvoda od dobavljača koji posjeduju valjani FSC certifikat nije dovoljno za ovu svrhu. Moguće je dakle sačuvati sljedivost materijala unutar lanca opskrbe samo ako je cijeli lanac sljedivosti kontinuirano i neprekidno pokriven certifikatima: jedna necertificirana "karika" dovoljna je da lanac sljedivosti bude prekinut.

FSC certifikacija nije potrebna za organizacije koje nude usluge certificiranim organizacijama bez preuzimanja vlasništva nad certificiranim proizvodima.

SLIKA 3. VISOKI STANDARDI ZAŠTITE OKOLIŠA, OSLUŠKIVANJE I UKLJUČIVANJE ZAINTERESIRANIH DIONIKA I EKONOMSKA ODRŽIVOST ČINE FSC VJERODOSTOJNIM I RIGOROZNIM SUSTAVOM CERTIFIKACIJE ŠUMA. TO JE RAZLOG ZAŠTO KUPOVINA FSC CERTIFICIRANIH PROIZVODA IMA BEZBROJ PREDNOSTI ZA PODUZEĆA I POTROŠAČE

Uključeni subjekti

Da bi postala nositelj FSC certifikata, organizacija se mora pridržavati zahtjeva jedne ili više referentnih norma definiranih od strane FSC-a (Forest Stewardship Council); u ovom konkretnom slučaju, glavni dokument za certifikaciju lanca sljedivosti je norma FSC-STD-40-004.

Nakon što su njezini proizvodni procesi prilagođeni zahtjevima regulatornih dokumenata, organizacija se ocjenjuje (audit) kako bi se utvrdila sukladnost s primjenjivim normama. Odgovornost za izdavanje certifikata i provođenje godišnjih nadzornih audita izdanih certifikata pripada certifikacijskim tijelima koja su nepristrana i neovisna od FSC-a, te međunarodno akreditirana od strane organizacije Assurance Services International (ASI).

Struktura i trajanje audita ovisi o složenosti organizacije: veliki broj proizvodnih lokacija i složenost proizvodnih procesa mogu zahtijevati složenije postupke audita.

Ovaj sustav, nazvan "sustav treće strane", sprječava sukob interesa između FSC-a, certificiranih poduzeća i njihovih certifikacijskih tijela.

SLIKA 4. SUDIONICI UKLJUČENI U POSTUPAK CERTIFIKACIJE

Kako postati nositelj certifikata

1. Preuzmite referentnu normu

Norma FSC-STD-40-004 Certifikacija lanca sljedivosti je referentna norma za organizacije koje žele biti certificirane. Dodatnom normom FSC-STD-40-004a prikazan je ispravan način identifikacije i sustavne podjele proizvoda koji se certificiraju.

2. Prema potrebi, kontaktirajte kvalificiranog savjetnika

Kako bi doprinijela integritetu i kvaliteti sustava, FSC Italija promiče savjetodavne usluge certifikacije koje nude ovlašteni i kvalificirani savjetnici. Na web-stranici adria-balkan.fsc.org/hr/baza-podataka/kvalificirani-savjetnici pronaći ćete popis savjetnika koji Vam mogu, ako je potrebno, pomoći u pripremi za audit.

3) Odaberite akreditirano certifikacijsko tijelo

Certifikacijsko tijelo će tražiti da navedete nekoliko osnovnih podataka o sustavu upravljanja organizacije i području primjene FSC certifikata kako bi sastavili procjenu troškova povezanih s aktivnostima ocjenjivanja (audit). Na web-stranici adria-balkan.fsc.org/hr/baza-podataka/akreditirana-certifikacijska-tijela pronaći ćete popis certifikacijskih tijela koja posluju na području Adria-Balkan regije.

4) Uskladite se sa zahtjevima norme

Organizacija se mora pripremiti za inspekcijski posjet certifikacijskog tijela*. Stoga će morati primijeniti FSC sustav s postupcima koji su u skladu sa zahtjevima utvrđenim u korištenoj normi.

5) Podržite audit

Organizacije koje žele biti certificirane moraju se podvrgnuti auditu. Nakon pozitivnog ishoda audita, izdaje se certifikat koji vrijedi 5 godina. Nadalje, certificirane organizacije se moraju podvrgnuti godišnjim nadzornim auditima i po završetku petogodišnjeg razdoblja auditu za obnovu certifikata.

* Ovisno o strukturi organizacije i proizvodnim procesima, možda će biti potrebno ili korisno uputiti se i na dodatne norme: FSC-STD-50-001, FSC-STD-40-003, FSC-STD-40-007 i FSC-STD-40-005.

Opći zahtjevi

Opći zahtjevi za upravljanje, provedbu i kontrolu lanca sljedivosti uključuju različite faze proizvodnog procesa: od kupnje sirovina i/ili materijala potrebnih za proizvodnju do njihovog zaprimanja i skladištenja, od njihove obrade do posljedične prodaje i distribucije. Svaka faza od jedne karike u lancu sljedivosti do sljedeće započinje stjecanjem vlasništva nad proizvodima (kupnjom) i završava prodajom istih i/ili njihovim dovršetkom i označavanjem.

1. Upravljanje kvalitetom

Odgovornost Organizacija mora imenovati predstavnika/cu uprave koji/a ima ukupnu odgovornost i ovlasti za potrebe korporativnog poštivanja zahtjeva certifikacije.

Postupci Organizacija mora razviti, primijeniti i kontinuirano ažurirati skup postupaka koji se odnose na zahtjeve certifikacije s obzirom na područje primjene pojedinog certifikata. Područje primjene je definirano proizvodima koji će se certificirati ("grupe proizvoda"), lokacijama i aktivnostima koje podliježu ocjenjivanju od strane certifikacijskog tijela, uz norme za certifikaciju na temelju kojih se ti elementi ocjenjuju.

Obuka Organizacija mora odrediti ključno osoblje odgovorno za implementaciju CoC sustava upravljanja i adekvatno ih educirati kako bi osigurala njihovu kompetenciju za provedbu operativnih postupaka.

Zapisi Organizacija mora voditi cjelovite i ažurne zapise svakog dokumenta koji dokazuje njezinu sukladnost s normama certifikacije (npr. postupci, proizvodi, obuka, kupnja i prodaja, godišnji sažeci količina, upotreba FSC zaštićenih oznaka, dobavljači i podizvođači).

Predanost FSC vrijednostima Organizacija se mora obvezati i pokazati svoju predanost FSC vrijednostima potpisivanjem Politike udruživanja s FSC-om (FSC-POL-01-004).

FSC temeljni zahtjevi za rad Provedbom politike i ispunjavanjem samoprocjene, organizacija mora pokazati da je u skladu s onim što je definirano glavnim univerzalnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO). Za više informacija posjetite web-stranicu: adria-balkan.fsc.org/hr/lanac-sljedivosti/fsc-temeljni-zahtjevi-za-rad

Zdravlje i sigurnost na radu Organizacija mora pokazati svoju predanost osiguravanju zdravlja i sigurnosti radnika (u skladu s odredbama prikladnih zakona).

Pritužbe i nesukladni proizvodi Organizacija mora na odgovarajući način razmotriti sve zaprimljene pritužbe s obzirom na vlastitu sukladnost s primjenjivim zahtjevima certifikacije. Također mora imati uspostavljene postupke kako bi se osiguralo da se nesukladni proizvodi

zabunom ne prodaju s FSC tvrdnjom.

Provjera transakcija i provjera vlakana Organizacija mora podržati svoje certifikacijsko tijelo prilikom provjere ispravnosti njezinih izlaznih FSC tvrdnja kao i provjere usklađenosti FSC izlaznih tvrdnja s ulaznim tvrdnjama poslovnih partnera organizacije (provjera se ne odnosi na ekonomske aspekte). Također, organizacija mora biti spremna na bilo kakvu provjeru vlakana, isporuku uzoraka i primjera materijala i proizvoda na zahtjev.

Sukladnost sa zakonima o legalnosti drva Organizacija mora osigurati da su njezini FSC certificirani proizvodi u skladu s trenutnim zakonodavstvom o legalnosti drva (npr. Uredba (EU) br. 995/2010, takozvana EU Uredba o drvu, ako je primjenjivo). Norma daje propisane i proceduralne pokazatelje koji pomažu poduzećima u ispunjavanju zakonskih zahtjeva.

2. Grupe proizvoda

Organizacija mora utvrditi što namjerava proizvoditi u sklopu FSC certifikata, pripremajući i ažurirajući popis svojih "grupa proizvoda". Grupe proizvoda odgovaraju skupovima proizvoda koji dijele osnovne ulazne i izlazne karakteristike i koji se stoga mogu kombinirati u svrhu kontrole količina, tvrdnja i označavanja. Identifikacija određene vrste proizvoda slijedi opći sustav klasifikacije izlaznih proizvoda koji je odredio FSC u dokumentu FSC-STD-40-004a.

3. Nabava

Organizacija mora osigurati da se u grupama certificiranih proizvoda koriste samo dopušteni ulazni materijali (prema različitim kategorijama materijala kako je predviđeno FSC shemom). U tu svrhu, organizacija mora provjeriti prodajnu i/ili dostavnu dokumentaciju svojih dobavljača i osigurati, kroz javnu bazu FSC certifikacije, da prethodne karike u lancu sljedivosti nisu prekinute.

4. Zaprimanje i skladištenje materijala

Materijal namijenjen za upotrebu u FSC grupama proizvoda mora biti jasno prepoznatljiv i odvojen od ostalih necertificiranih i nepodobnih ulaznih materijala za FSC grupe proizvoda.

5. Kontrola količine

Organizacija mora identificirati glavne korake obrade koji uključuju promjenu materijala u smislu obujma ili mase, navodeći relativni faktor pretvorbe za svaki korak obrade ili za sve korake obrade zajedno. Godišnje količine ulaznih materijala i izlaznih proizvoda moraju biti međusobno usklađene i mora se pružiti adekvatan dokaz kroz godišnja izvješća i sažetke količina. Postoji nekoliko sustava kontrole koji se mogu koristiti za utvrđivanje količine proizvoda koji se smiju prodavati s FSC tvrdnjom.

6. Prodaja i dostava

Tijekom faze prodaje i u dokumentima o prodaji, organizacija mora osigurati elemente korisne za dokazivanje certifikacije jednog ili više proizvoda, dajući tako kontinuitet lancu sljedivosti.

7. Označavanje i korištenje zaštićenih oznaka

Nije obavezno označiti FSC certificirane proizvode FSC oznakama; međutim, označavanje je strateški izbor kojim se ističe certifikacija proizvoda i prenosi poruka posvećenosti organizacije svojim kupcima i krajnjim potrošačima. Vrsta FSC oznake uvijek mora odgovarati FSC tvrdnji koja se nalazi na prodajnim dokumentima; na proizvodu ne smiju postojati karakteristične oznake i logotipi drugih shema certifikacije šuma.

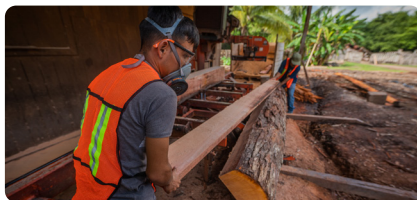
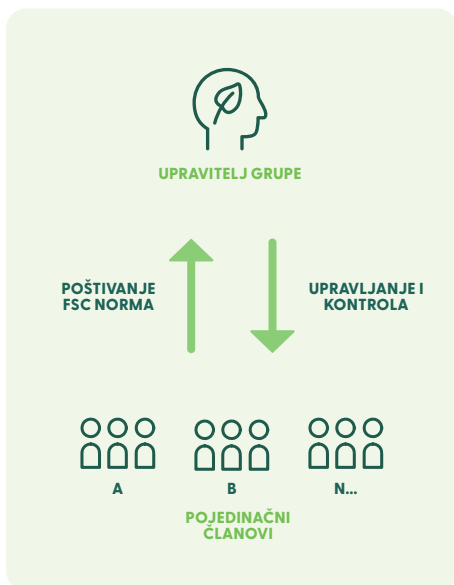
Alati za mala poduzeća

FSC je razvio posebne alate za pojednostavljeni postupak certifikacije za mala poduzeća.

Grupna certifikacija

Grupna certifikacija omogućava malim samostalnim poduzećima da se okupe pod jednim certifikatom kojim upravlja središnji ured. Zainteresirana poduzeća mogu predati zahtjev za pridruživanje postojećoj grupi ili formirati novu. Ova kategorija uključuje:

- poduzeća s 15 ili manje zaposlenika, **ili**
- s ukupnim godišnjim prometom jednakim ili manjim od 1.000.000 \$, **i**
- sa sjedištem u istoj državi.

SLIKA 5. ORGANIZACIJA GRUPNE CERTIFIKACIJE

Korištenje FSC zaštićenih oznaka

Postoje 4 FSC oznake:

FSC®

AKRONIM 'FSC'

Forest Stewardship Council®

PUNI NAZIV 'FOREST STEWARDSHIP COUNCIL'

MARKA 'FORESTS FOR ALL FOREVER'

LOGOTIP S KVAČICOM I DRVOM
('CHECKMARK-AND-TREE')

SLIKA 6. FSC AKRONIM, NAZIV FOREST STEWARDSHIP COUNCIL, LOGOTIP S KVAČICOM I DRVOM I MARKA FORESTS FOR ALL FOREVER SU REGISTRIRANE ZAŠTIĆENE OZNAKE, ZAŠTIĆENE VAŽEĆIM PROPISIMA. MEĐUTIM, NJIHOVA SE UPOTREBA MOŽE ODOBRI TI KAKO NOSITELJIMA FSC CERTIFIKATA, TAKO I ONIMA KOJI IH ŽELE KORISTITI U INFORMATIVNE/PROMOTIVNE SVRHE, PUTEM USLUGE IZDAVANJA LICENCE ZA KORIŠTENJE FSC ZAŠTIĆENIH OZNAKA ZVANE TSP (TRADEMARK SERVICE PROVIDER).

FSC zaštićene oznake se mogu koristiti u određenim grafičkim kombinacijama koje se razlikuju ovisno o kontekstu u kojem se koriste: na primjer, "oznake na proizvodu" se mogu postaviti na certificirane proizvode (on-product), dok se "promotivni panel" može postaviti na druge medije osim samih proizvoda (off-product , npr. katalogi, web-stranice itd.).

Poduzeća se mogu odlučiti za označavanje certificiranih proizvoda ili za promotivnu upotrebu FSC marke s obzirom na njihov status certifikacije, pristupom Portalu za zaštićene oznake trademarkportal.fsc.org/portal/login.php.

Označavanje on-product

Samo certificirana poduzeća mogu koristiti FSC oznake na svojim proizvodima. Organizacije koje odluče označiti svoje proizvode moraju slijediti zahtjeve norme FSC-STD-50-001 koja daje precizne grafičke smjernice za korištenje. U okviru tih zahtjeva, oznake se mogu razlikovati u obliku, jeziku i bojama.

FSC oznake omogućuju razlikovanje certificiranih proizvoda kroz tri različite kategorije materijala nastalih na temelju sastava samih proizvoda.

Kod licence prikazan na FSC oznaci pripada poduzeću koje je odgovorno za označavanje (može se pratiti u javnoj bazi FSC certifikacije [fsc.org/en/fsc-public-certificate-search](https://www.fsc.org/en/fsc-public-certificate-search)) i može biti predmetom sporazuma između certificiranog dobavljača i kupca.

FSC 100%

Za proizvode koji se sastoje od ulaznih materijala iz isključivo FSC certificiranih šuma.

FSC RECIKLIRANO

Za proizvode koji se sastoje isključivo od recikliranih i ponovno upotrijebljenih ulaznih materijala.

FSC MJEŠAVINA

Za proizvode koji se sastoje od različitih kategorija ulaznih materijala (ne manje od 70% certificiranih materijala te reciklirani i/ili kontrolirani materijali).

Promocija off-product

Pored samog označavanja proizvoda, certificirane organizacije mogu koristiti FSC zaštićene oznake i grafičke materijale za promociju svog statusa FSC certificirane organizacije i svojih certificiranih proizvoda na različitim medijima.

Promotivni panel

Promotivni panel se mora koristiti izvan certificiranih proizvoda.

Prikazuje logotip („checkmark-and-tree“) i FSC akronim, web-stranicu FSC Internationala, kod organizacije i promotivnu deklaraciju "Oznaka odgovornog šumarstva" te slijedi ista grafička pravila definirana za oznake na proizvodu.

Promotivni panel se može umetnuti u kataloge, brošure, web-stranice, prodajna mjesta i na druge promotivne materijale za promoviranje prodaje certificiranih proizvoda (npr. s naznakom "Zatražite naše FSC certificirane proizvode") ili kako bi obavijestili svoje kupce i potrošače o FSC certifikatu.

Dodatni logotipi

Postoje i dodatni logotipi koji se mogu koristiti zajedno s oznakama na proizvodu i promotivnim panelima, ali ne umjesto njih, radi vizualnog pojačanja poruke i vrijednosti povezanih s FSC markom za odgovorno gospodarenje šumama.

FSC logotip

Logotip „checkmark-and-tree“, zajedno s FSC akronimom, prvi je i "najtradicionalniji" od dodatnih logotipa. Kao takav, može se koristiti i na proizvodima i izvan proizvoda, sve dok je na proizvodima i na grafičkoj podršci prisutna FSC oznaka ili promotivni panel.

Marka ‘Forests For All Forever’

Razvoj Plana globalnog pozicioniranja marke potaknuo je FSC da 2014. godine uvede novu marku Forests For All Forever, dizajniranu tako da dosegne svu publiku, a posebno krajnje potrošače sa svojom porukom o brizi o šumama za sve, zauvijek.

Poput logotipa „checkmark-and-tree“, marka Forests For All Forever je dodatni logotip koji se može koristiti u kombinaciji s oznakom na proizvodu ili promotivnim panelom. Zahtjevi za upotrebu marke Forests For All Forever se nalaze u normi FSC-STD-50-001.

Kako bi se potaknulo prihvaćanje marke Forests For All Forever od strane poduzeća, FSC je kreirao set grafičkih alata, smjernica i postavki izgleda kako bi se poduzeća usmjerila u kreiranju pojedinačnih promotivnih poruka ili potpune komunikacijske kampanje usmjerene prema krajnjim potrošačima.

Dostupni logotipi i marketinški alati mogu se preuzeti s FSC Marketing Toolkit platforme (marketingtoolkit.fsc.org) posvećene marki Forests For All Forever, kojoj se može pristupiti s istim podacima za prijavu kao i za FSC Portal za zaštićene oznake.

SLIKA 7. NOVI SLOGAN FORESTS FOR ALL FOREVER POMAŽE AFIRMIRATI VIZIJU FSC-A - OČUVANJE SVJETSKIH ŠUMA ZA BUDUĆE GENERACIJE

FSC® Italija, za Adria-Balkan regiju

Via Ugo Foscolo 12

35131 - Padova

T +39 (0) 049 8762749

M i.hederic@it.fsc.org

<https://adria-balkan.fsc.org/hr>